

การนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
Internal supervision of Sriracha School Under Chonburi, Rayong Secondary
Educational Service Area Office

ศิริพร ดวงแยม¹ ประคอง รัศมีแก้ว²

Received : July 22, 2024

Revised : August 3, 2024

Accepted : September 22, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง 2) แนวทางการนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ประชากรที่ใช้ศึกษา เป็นผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 140 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามความคิดเห็นและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1) การนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ รองลงมา คือ ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน และด้านที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร

2) แนวทางการนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีแนวทาง ดังต่อไปนี้ (1) ผู้บริหารควรส่งเสริมการจذبอบรม พัฒนาครูให้มีความสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (2) ผู้บริหารควรยกย่องเชิดชูเกียรติครู มอบเกียรติบัตรให้กับครูเนื่องในโอกาสต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้ครูที่ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ (3) ผู้บริหารควรส่งเสริมการจذبอบรมและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน (4) สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้ครู ผู้บริหาร และคณะภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร มีการวิพากษ์หลักสูตรสถานศึกษา (5) ผู้บริหารควรส่งเสริมการจذبอบรมให้ครูมีความรู้ทางด้านการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

คำสำคัญ : การนิเทศภายใน, มัธยมศึกษา

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

Abstract

The objectives of this research were to study 1) the condition of internal supervision of Sriracha School. Under the jurisdiction of the Chonburi Secondary Educational Service Area Office, Rayong 2) Guidelines for internal supervision of Sriracha School Under the jurisdiction of the Chonburi Secondary Educational Service Area Office, Rayong, the population used in the study There are 140 administrators and teachers under the Chonburi Secondary Educational Service Area Office, Rayong. The instrument used to collect data is Opinion questionnaire and structured interview Statistics used in data analysis include frequency, mean, standard deviation and Content analysis.

The research results found that

1) Internal supervision of Sriracha School Overall, the average is at a high level. When considering each aspect, it was found that Overall it is at a high level. When considering each aspect, it was found that the highest average was in professional development, followed by classroom action research. and the side with the least average value is Curriculum development.

2) Guidelines for internal supervision of Sriracha School. Under the jurisdiction of the Chonburi Secondary Educational Service Area Office, Rayong, there are guidelines as follows 1) Executives should promote training. Develop teachers to be consistent with teaching and learning activities. 2) Administrators should honor teachers. Award certificates to teachers on various occasions related to teaching and learning activities To provide morale and encouragement to teachers who work effectively 3) Executives should promote training and development to enhance efficiency and effectiveness of operations. 4) Educational institutions create school curriculum by involving teachers, administrators, and network partners in creating the curriculum. There is criticism of school curriculums. 5) Administrators should promote training for teachers to have knowledge in conducting classroom research that is correct according to academic principles. To solve problems and develop students.

Keywords : Internal Supervision, Secondary Education

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก โดยมีระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” นอกจากนี้ เกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้ กำหนดให้การนิเทศภายในเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การประเมินเพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนัก ถึงความสำคัญ และนำไปปฏิบัติในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2562, น. 51)

นโยบายด้านการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ให้ความสำคัญกับศักยภาพและคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์เป็นสำคัญ เนื่องจาก “ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วมีขีดความสามารถในการแข่งขันกับนานาประเทศ” ดังนั้นการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกัน โดยเน้นปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาให้เป็นสถานที่จัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเชิงสมรรถนะรายบุคคลตามความสนใจ และความถนัดอย่างเต็มศักยภาพ มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, น. 35)

การพัฒนาคุณภาพศึกษาให้เกิดคุณภาพ สิ่งหนึ่งเป็นคุณภาพของผู้เรียนที่เชื่อมั่นว่าผู้เรียนจะมีคุณภาพตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560) และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ตลอดทั้งมีทักษะในศตวรรษที่ 21 นั้น จะต้องมีการบูรณาการสู่ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3 กระบวนการ คือ กระบวนการบริหาร กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการศึกษา ซึ่งกระบวนการนิเทศการศึกษา เป็นภารกิจจำเป็นต้องจัดการศึกษาที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรหลายฝ่ายโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่เป็นเป้าหมายสุดท้าย บุคลากรที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานจัดการศึกษา จำเป็นต้องพัฒนาและปรับปรุงตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือชี้แนะและพัฒนางานให้ประสบผลสำเร็จ ทันต่อสภาพความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อีกทั้งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเหลือสนับสนุนให้กระบวนการบริหาร และกระบวนการเรียนการสอนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของประเทศ ทั้งยังเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งกระบวนการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา มีความสำคัญต้องการพัฒนา ปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจในด้านการบริหารจัดการ ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการปฏิบัติงานอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, น. 2)

จากที่เห็นได้ว่า การนิเทศมีความสำคัญตามข้อตกลงในการพัฒนางาน(Performance Agreement : PA) ข้อตกลงที่ผู้บริหารสถานศึกษาได้เสนอต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อแสดงเจตจำนงว่าภายในรอบการประเมินจะพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คุณภาพครู และยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยสะท้อนให้เห็นถึงระดับการปฏิบัติที่คาดหวังของตำแหน่งและวิทยฐานะที่ดำรงอยู่ และสอดคล้องกับเป้าหมาย และบริบทสถานศึกษา นโยบายของส่วนราชการและกระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้บังคับบัญชาได้เห็นชอบให้เป็นข้อตกลงในการพัฒนางาน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาทุกคน ต้องจัดทำข้อตกลงในการพัฒนางานตามแบบที่ ก.ค.ศ. กำหนดทุกปีงบประมาณ เสนอต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยข้อตกลงในการ

พัฒนางาน ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังต่อไปนี้ ส่วนที่ 1 ข้อตกลงในการพัฒนางานตามมาตรฐานตำแหน่ง 1) การปฏิบัติงานตามมาตรฐานตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และมีภาระงานตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการนิเทศด้านการบริหารวิชาการและความเป็นผู้นำทางวิชาการ ลักษณะงานที่เสนอให้ครอบคลุมถึงการวางแผนพัฒนามาตรฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการปฏิบัติการสอน การส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนาหรือการนำสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนรู้การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล การจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาและมีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การศึกษาวิเคราะห์หรือวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 2) ผลการปฏิบัติงานด้านการบริหารวิชาการและความเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรมด้านการบริหารงานชุมชนและเครือข่าย และด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ และส่วนที่ 2 ข้อตกลงในการพัฒนางานที่เสนอเป็นประเด็นท้าทายเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ครู และสถานศึกษา (หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศร 0206.3/ว 10 ลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2564)

ปัญหาของการวิจัยคือ 1) การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ผู้บริหารการสนับสนุนด้านวิธีการ เครื่องมือ และการประเมินผลให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องเหมาะสมกับปัญหาความต้องการของครูค่อนข้างน้อย 2) การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ผู้บริหารมีการสนับสนุน และเสริมแรงโดยการสร้างขวัญกำลังใจให้กับครูค่อนข้างน้อย 3) การพัฒนาทางวิชาชีพ ผู้บริหารขาดการประเมินผลปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารไม่ค่อยสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของโรงเรียน 5) การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ผู้บริหารขาดการส่งเสริม สนับสนุนให้คำปรึกษา แนะนำแก่ครูให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำงานวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (รายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนศรีราชา ประจำปี 2566, น. 40)

จากเหตุผลที่กล่าวมาเป็นลำดับข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ และการใช้กระบวนการนิเทศภายในจะช่วยกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนตามแนวทางของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก อีกทั้งการนิเทศภายในเป็นการช่วยให้คำแนะนำแนวทางเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และช่วยส่งเสริมและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครู โดยข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับการนำเสนอรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาได้นำไปปฏิบัติเป็นรูปแบบในการบริหารโรงเรียน รวมทั้งยังสามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับองค์กรหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษาและผู้ที่สนใจงานการศึกษาทั่วไป เพื่อส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

สมมติฐานของการวิจัย

1. การนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีพหุแนวทาง

วิธีการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร คือ ผู้บริหารและครูของโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวนทั้งสิ้น 140 คน โดยไม่รวมผู้วิจัย จำแนกเป็น 1) ฝ่ายบริหาร ประกอบด้วย ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 5 คน และ 2) ฝ่ายปฏิบัติการสอนหรือครู จำนวน 135 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้แนวคิดของกลิคแมน (Carl D. Glickman, 2007, p. 6) ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 3) ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร ประกอบด้วยตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ การทำงาน

3.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สภาพการนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา และแนวทางนิเทศภายในโรงเรียน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 3) ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

4. ขอบเขตด้านเวลา การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ปีการศึกษา 2566

5.นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัยในครั้งนี้ หมายถึง นิยามศัพท์ที่ใช้เฉพาะการวิจัยเรื่องการนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เท่านั้น

1) การนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ประกอบด้วย 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 3) ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

2) โรงเรียนศรีราชา หมายถึง สถานศึกษาที่ทำการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ และเป็นโรงเรียนสหศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีฐานะเป็นโรงเรียนประจำอำเภอ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

3.) ครู หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการ และครูอัตราจ้าง ที่ทำหน้าที่ทางด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 135 คน

6.กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและรูปแบบขององค์กรที่ศึกษา โดยศึกษาแนวทางการนิเทศภายในตามหลักแนวคิดของกลิคแมน (Carl D. Glickman, 2007, p. 6) ผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์สร้างเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย (Framework) ประกอบด้วย 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือ

แก่ครูโดยตรง 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 3) ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ดังรายละเอียดในภาพที่ 1

ตัวแปรที่ศึกษา

แนวทางการนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ประกอบด้วย 5 ด้าน

- 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง
- 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม
- 3) ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ
- 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร
- 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

ที่มา : กรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิดของกลิคแมน (Carl D. Glickman, 2007, p. 6)

7. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปร ประกอบด้วยตัวแปรพื้นฐานและตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ การทำงาน
2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สภาพการนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา และแนวทางนิเทศภายในโรงเรียน 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 3) ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ ทางด้านวิธีการ เครื่องมือและการประเมินผลให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องเหมาะสมกับปัญหาความต้องการของครู มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการนิเทศไว้อย่างชัดเจน มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนหรือออกแบบกิจกรรม มีการสรุปผลการปฏิบัติงานของครูเพื่อเป็นแนวทางให้ครูปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน นำประเด็นที่เป็นจุดเด่น จุดด้อยมาวิเคราะห์ หาแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงร่วมกัน และมีการกำหนดปฏิทินการนิเทศและได้ดำเนินงานสม่ำเสมอ

2.2 การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม หมายถึง การปฏิบัติงานที่เน้นการสร้างหรือพัฒนาทีมงาน ส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงการอยู่ร่วมกัน หน้าที่รับผิดชอบ และยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การให้ความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ให้กับสมาชิก เน้นบทบาทของสมาชิก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แก้ปัญหาร่วมกันและนำไปพัฒนากระบวนการเรียนการสอน กระบวนการทำงานเป็นทีม มีการสนับสนุนและเสริมแรงโดยการสร้างขวัญกำลังใจให้กับครู นิเทศแบบกัลยาณมิตรและติดตามผลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง

2.3 การพัฒนาทางวิชาชีพ หมายถึง การสนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในวิชาที่สอน ความเข้าใจในผู้เรียน ให้ความช่วยเหลือในการจัดหาเอกสารตำรา ต่าง ๆ ส่งเสริมให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู มีบุคลิกภาพดี มีความคิดสร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม ความเข้าใจหลักการและเทคนิคการสอน ให้อำนาจการใช้สื่อวัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย มีการประเมินผลปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา

2.4 การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การมีส่วนร่วมในการหาข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้ โดยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานในการพัฒนา

หลักสูตร สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ท้องถิ่น ชุมชน และสถานการณ์ในปัจจุบัน มีการประเมินผลหลักสูตรที่ให้ผู้เรียนและผู้ปกครองเป็นผู้มีส่วนร่วม ให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของโรงเรียน และการสรุปผลการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร นำข้อมูลที่ได้จากการสรุปรายงานผลไปปรับใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร

2.5 การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน หมายถึง การจัดทำงานวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ส่งเสริมครูให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการ กระบวนการวิจัยที่เหมาะสม ครูสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหา การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดหาเอกสารเกี่ยวกับการวิจัย จัดหางบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ในการทำวิจัย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างแรงจูงใจให้ครูเห็นความสำคัญ ความจำเป็นของงานวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

8. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในเรื่องการนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มี 2 ประเภท ประกอบด้วย

1) แบบสอบถามความคิดเห็น เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ที่ได้ศึกษามาแล้ว แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลักษณะของคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยถามเกี่ยวกับ เพศ วุฒิสถาบันการศึกษา และประสบการณ์การทำงานในโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เป็นแบบสัมภาษณ์โดยมีประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้รับการสัมภาษณ์เกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ ขนาดสถานศึกษา สถานที่ทำงาน วันที่ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 คำถามหลักที่เกี่ยวกับแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ตามแนวคิดของกลิคแมน ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง 2) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 3) ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

9. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามโดยแบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาหลักการ แนวคิดทฤษฎี วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำผลการศึกษามาสร้างเป็นเครื่องมือตามกรอบแนวคิดของการวิจัย เครื่องมือมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามหลักการของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) ดังนี้

5 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติการนิเทศภายใน มากที่สุด

4 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติการนิเทศภายใน มาก

3 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติการนิเทศภายใน ปานกลาง

2 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติการนิเทศภายใน น้อย

1 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติการนิเทศภายใน น้อยที่สุด

2) สร้างแบบสอบถามตามขอบเขตของเนื้อหาแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (content validity) และนำมาหาค่าความสอดคล้องโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้ค่าความตรงของเนื้อหา ซึ่งข้อคำถามทุกข้อจะมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

3) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนบ้านห้วยกุ่ม(ประสานราษฎร์วิทยา) จำนวน 30 คน

4) นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Lee J.Cronbach, 1978, p. 161) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α – coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .970

10. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง กำหนดให้ครูในโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2) ผู้วิจัยนำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามผ่าน Google Form ไปยังแต่ละโรงเรียนและส่งด้วยตนเอง

11. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลการตอบแบบสอบถามมาจัดระบบข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและการนำเสนอในรูปของตารางและความเรียง โดยใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลแล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (John W. Best.1970, p. 190) ดังนี้

4.50 - 5.00 แสดงว่า ระดับการปฏิบัติการณ์เทศภายใน อยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 แสดงว่า ระดับการปฏิบัติการณ์เทศภายใน อยู่ในระดับมาก

2.50 - 3.49 แสดงว่า ระดับการปฏิบัติการณ์เทศภายใน อยู่ในระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 แสดงว่า ระดับการปฏิบัติการณ์เทศภายใน อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.49 แสดงว่า ระดับการปฏิบัติการณ์เทศภายใน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาแนวทางการนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

12. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ (f) และร้อยละ (%) การวิเคราะห์ระดับแบบสอบถามการนิเทศภายใน สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวม

N = 140

ด้านที่	สภาพการนิเทศภายใน	μ	σ	ลำดับที่	ความหมาย
1	ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง	4.27	0.69	4	มาก
2	ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม	4.28	0.65	3	มาก
3	ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ	4.34	0.62	1	มาก
4	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.24	0.71	5	มาก
5	ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน	4.29	0.65	2	มาก
รวม		4.28	0.67	-	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.28$, $\sigma = 0.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ ($\mu = 4.34$, $\sigma = 0.62$) รองลงมา คือ ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ($\mu = 4.29$, $\sigma = 0.65$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\mu = 4.24$, $\sigma = 0.71$)

ตารางที่ 2 ตารางสรุปประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา ที่เห็นตรงกัน 3 คน

ข้อ	ประเด็นสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา	ค่าคะแนน
1	ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดอบรม พัฒนาครูให้มีความสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3
2	ผู้บริหารควรยกย่องเชิดชูเกียรติครู มอบเกียรติบัตรให้กับครูเนื่องในโอกาสต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้ครูที่ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ	3
3	ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดอบรมและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน	3
4	สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้ครู ผู้บริหาร และคณะภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร มีการวิพากษ์หลักสูตรสถานศึกษา	3
5	ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดอบรมให้ครูมีความรู้ทางด้านการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน	3

จากตารางที่ 2 พบว่าค่าคะแนนสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา ดังนี้

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิเหมือนกันทั้ง 3 ท่าน ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดอบรม พัฒนาครูให้มีความสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ผู้บริหารควรยกย่องเชิดชูเกียรติครู มอบเกียรติบัตรให้กับครูเนื่องในโอกาสต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้ครูที่ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ 3) ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดอบรมและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน 4) สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้ครู ผู้บริหาร และคณะภาคี

เครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร มีการวิพากษ์หลักสูตรสถานศึกษา 5) ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดอบรมให้ครูมีความรู้ทางด้านการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

สรุปผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่า

1. การนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา โดยรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ รองลงมา คือ ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน และต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม

2. แนวทางการนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีแนวทาง ดังต่อไปนี้ 1) ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดอบรม พัฒนาครูให้มีความสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ผู้บริหารควรยกย่องเชิดชูเกียรติครู มอบเกียรติบัตรให้กับครูเนื่องในโอกาสต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้ครูที่ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ 3) ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดอบรมและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน 4) สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้ครู ผู้บริหาร และคณะภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร มีการวิพากษ์หลักสูตรสถานศึกษา 5) ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดอบรมให้ครูมีความรู้ทางด้านการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

อภิปรายผล

จากสรุปผลการนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง พบว่าผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง อยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะทำงานรับผิดชอบการนิเทศ กำหนดปฏิทินการนิเทศและได้ดำเนินงานสม่ำเสมออย่างต่อเนื่อง ผู้ให้การนิเทศมีความรู้ความสามารถในเรื่องที่ทำการนิเทศ มีการนิเทศแบบกัลยาณมิตรและติดตามผลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูรู้จักการใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย สนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการแสวงหาข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้ ส่งเสริมให้ครูสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของเมธินี สะไร (2560, น. 71) เรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหพัฒนา อำเภอรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหพัฒนา อำเภอรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชุดา เขียวขุ่ม (2561, น. 74) เรื่อง การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนกวดศึกษาเขตที่พหลวงเจงงาม ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน สังกัด สหวิทยาเขตที่พหลวงเจงงาม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสายวินิตย์ ดวงสนาม (2561, น. 97) เรื่องการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการนิเทศภายในของโรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีพหุแนวทางทาง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของ โรงเรียนศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีพหุแนวทาง ดังต่อไปนี้ 1) ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดอบรม พัฒนาครูให้มีความสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ผู้บริหาร ควรยกย่องเชิดชูเกียรติครู มอบเกียรติบัตรให้กับครูเนื่องในโอกาสต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้ครูที่ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ 3) ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดอบรมและ พัฒนาเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน 4) สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้ครู ผู้บริหาร และคณะภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร มีการวิพากษ์หลักสูตรสถานศึกษา 5) ผู้บริหารควรส่งเสริมการจัดอบรมให้ครูมีความรู้ทางด้านการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อ แก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับจุฬารักษ์ โคตรจักร์ (2562,น. 107) เรื่องการศึกษากระบวนการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนภัทรญาณวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนภัทรญาณวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 คือ 1) ควรมีการประชุมผู้บริหาร และครูทุกคน เพื่อศึกษา สภาพปัญหาการนิเทศของโรงเรียน และความต้องการจากเสียงของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และครู เพื่อวาง แผนการดำเนินงาน โดยแต่งตั้งครูนิเทศและกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน 2) แต่งตั้งคณะทำงานที่มีความรู้ ความสามารถด้านการนิเทศและมีภาระงานไม่มาก และจัดการประชุมชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการ ดำเนินงานให้ทุกคนทราบ และถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน 3) สร้างสื่อสำหรับการนิเทศที่หลากหลายและ สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน 4) ปฏิบัติงานให้ครบทุกขั้นตอน และใช้เทคนิคการจับคู่นิเทศ เพื่อให้ครูมีมุมมอง ที่หลากหลายและให้ครูมีส่วนร่วมในการนิเทศ 5) การกำกับ ติดตาม ประเมินผลการนิเทศอย่างต่อเนื่อง และนำ ผลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนา และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิชชุดา เขียวขุ่ม (2561, น. 98) เรื่องการดำเนินงาน นิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสทวิทยาเขตทัพหลวงแฉ่งงาม ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน นิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสทวิทยาเขตทัพหลวงแฉ่งงาม ในด้านที่มีค่ามัธยฐานเลขคณิตน้อยที่สุด คือ ด้านการวิจัย เชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน มีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) การกำหนดนโยบายและแนวการปฏิบัติที่ชัดเจน 2) การส่งเสริม ให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการ 3) การมีส่วนร่วมในการทำงาน และ 4) การส่งเสริมการนำวิจัยเชิงปฏิบัติในชั้นเรียน มาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอดุลย์ แสนสืบ (2565, น. 91) เรื่อง แนวทางการพัฒนาการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพการศึกษาบางสะพานน้อย3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนควรให้โอกาสครู ให้มีบทบาทหน้าที่เป็นทั้งผู้นำและผู้ตามในการทำงานกลุ่มให้การส่งเสริมสนับสนุนและ ให้บริการครูมีการสังเกต การสอนใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ(PLC) มาช่วยในการนิเทศการสอนให้ความสำคัญเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาตนเองของครู (ID Plan) ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำกระบวนการวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหาและแนะแนวทางในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ ถูกต้องแก่ครูควรใช้เกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานตามข้อตกลง (PA) มาช่วยในการนิเทศการศึกษาด้านการทำ วิจัยในชั้นเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้วิจัยได้นำแนวทางการนิเทศภายในที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ที่มีความเห็นตรงกัน มาสังเคราะห์เป็นโครงการเพื่อเสนอลงสู่แผนปฏิบัติงานของโรงเรียนในปีต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อให้บุคลากรสามารถพัฒนา ตนเองให้เท่าทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

2. ควรมีการจัดโครงการอบรมการผลิตสื่อและเทคโนโลยี เพื่อให้บุคลากรสามารถผลิตสื่อด้วยตนเอง

3. ควรมีการจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานนิเทศภายใน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

2. ควรมีการศึกษารายละเอียดประกอบที่ส่งผลต่อการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

3. ควรมีการศึกษารูปแบบการพัฒนามาตรฐานการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

รายการอ้างอิง

- จุฬารักษ์ โคตรจักร. (2562) กระบวนการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนภัทรญาณวิทยา สังกัดสำนักงานพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9. หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. (2562, 1 พฤษภาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 136
ตอนที่ 57 ก. หน้า 51.
- เมธินี สระไร. (2560). การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหพัฒนา อำเภอรือเสาะ สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสามราวิวาส เขต 1. หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- วิษชุดา เขียวช่อม. (2561). การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสทวิทยาเขตทพหลวงแจรงงาม. หลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สายวินิตย์ ดวงสนาม. (2561). การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สมยศ แผ่นทอง. (2561). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในไทยแลนด์ 4.0 เพื่อยกระดับคุณภาพ การประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนเนินสง่าวิทยาสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดชัยภูมิ. หลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- หนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.3/ว 10 ลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2564. หลักเกณฑ์และวิธีการประเมิน
ตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการ
ครูและบุคลากรทางการศึกษา.
- อดุลย์ แสนสืบ. (2565). แนวทางการพัฒนาการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายคุณภาพ
การศึกษางานสะพานน้อย 3 (ไชยราช) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ประจวบคีรีขันธ์เขต 1. หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Carl D. Glickman. (2007). Stephen P. Gordon and Jovita M. Ross-Gordon (7th ed).
Supervision and Instructional Leadership. A Developmental approach. Boston: Allyn &
Bacon.
- Cronbach, Lee J.(1978). **Essentials of Psychological Testing**, 3 rded. New York : Haper &
Row Publisher.
- John W. Best. (1970). **Research in Education**. 3rded. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice
Hall, Inc.